

ΠΩΛ ΕΜΜΑΝΟΥΕΛ

ΕΝΩ ΖΩΓΡΑΦΙΖΕ...

ζωγράφος Γιάννης Φορλίνος σταμάτησε στην άκρη του βράχου, σιωπηλός. Μισόκλεισε τὰ μάτια νὰ ἰδῆ τὸ τοπίο, καὶ ξαφνα πῆρε τὴν ἀπόφασί του, ἄφησε τὸ σάκκο του κατὰ γῆς, ἀναψε ἕνα σιγαρέττο, κάθισε στὸ βράχο, καὶ ἄρχισε νὰ περαιοτῆ προσεκτικότερα.

Ἡ τοποθεσία τὸν ἐγοήτευε. Ἦταν ἕνα κομμάτι θάλασσας, πού ἔσβυνε στὴν ἀμμουδιά, χωρισμένο ἀπὸ πούλιες πού χοροπηδοῦσαν. Παρέκει, ὁ βράχος, μὲ ρυτέρια πεῦκα μεγάλα... Ὅπισω ὁ ῥοδινος οὐρανός...

Μὲ τὰ μάτια μισόκλειστα, ὁ Γιάννης ἐθαύμαζε.

Τί βλάκες, μοιρομυρίες, ὅσοι δὲν στέχουν νὰ θαυμάσουν τὴ μοναδικὴ ἁρμονία αὐτῆς τῆς σκηνογραφίας!

Σημάδευε μὲ μιὰ μωβιά γραμμὴ, τὴ μακρυνὴ καὶ ἵσχυρὴ θάλασσα, ὅταν ξαφνίστηκε ἀκούγοντας τὴν ἄρμω νὰ τρίζῃ πίσω του. Ἐστράφη καὶ μὲ μάτι ἀφηρημένο, εἶδε μιὰ γυναίκα. Ὁραία ἢ ἀσχημὴ, νεὰ ἢ γερὰ, δὲν ἤξερε. Ὅταν ζωγράφιζε, καὶ μιὰ βασίλισσα νὰ διαβάσει ἀπ' ἐμπρός του, δὲν θὰ τὴν προσεγε. Χωρὶς νὰ δώσει λοιπὸν καμμία προσοχὴ στὴ ξένη, ἄρχισε πάλι νὰ ἐργάζεται.

Ἐκεῖνη, ὡς τόσο νεὰ καὶ πολὺ ὀμορφα, σταμάτησε ὀλίγο παρῆκει καὶ κῆταξε ἀπληστὰ τὴν εἰκόνα. Στὴν ἀρχή, μ' ὄλο τῆς τὸ ἐδιαφέρον, ἐνόμισε ὅτι πρόκειται γιὰ κάποιον τυχαῖο ζωγράφο. Καὶ μὲ θάρρος, σίμωσε περισσότερο.

Τοῦ Γιάννη δὲν τοῦ ἄρεσε νὰ παραστῆκουν ἄλλοι στὴν ἐργασία του. Ὡς τόσο εἰσώπησε.

— Θέλει τάχα νὰ δειξῆ πὼς νοιώθει ἀπὸ ζωγραφικὴ, εἶπε μὲ τὸ νοῦ του.

Δὲν ὑπέθετεν ὅτι μποροῦσαν νὰ τὸν θαυμάζουν. Γιατί ἂν ἔτρεφε πίστι στὴν ἄξία του, ὅπως δὲν ἔτρεφε πίστι σὲ τίς κρίσεις τοῦ κοινοῦ. Αἱ εἰκόνας του ἔμειναν ἀπουλήτες. Ἄρα οἱ ἀγορασταί, κατὰ τὴν γνώμη του, δὲν τὸν ἐννοοῦσαν.

Ἡ νεὰ, ἀφοῦ εἶδε τὴν εἰκόνα πού προχωροῦσε ὠραία, ἔριξε μιὰ ματιὰ στὸ ζωγράφο. Ἀπὸ τὸ πολὺ ἀπλό ντύσιμό του, ἐνόησε ὅτι ὁ καλλιτέχνης δὲν ἐγνωρίσει ἀκόμη τὴ δόξα. Καὶ σιμόνοντας περισσότερο, τοῦ εἶπε:

— Εἶνε θαυμάσιο, κύριε, αὐτὸ πού ζωγραφίζετε. Ἐχει μέσα του τόσο φῶς! Δίνετε νεὰ ζωὴ στὴν τοποθεσία.

Ἡ φωνὴ ἤρθε στὸ ζωγράφο καὶ σκῶνοντας τὰ μάτια, ἐθεώρησε χροῖς του νὰ ἐκφράσῃ εὐχαριστίας:

— Ἡ λόγια σας, δεσποινίς, εἶνε πολὺ ὑποχρεωτικά, εἶπε στὴν ἀγνωστὴ. Ζωγραφίζω ἐκεῖνο πού βλέπω καὶ ὅσο μπορῶ καλύτερα, ἀλλὰ πέτε τὸ σὲ κείνους πού ἀγ ράζουν εἰκόνας! Ποτέ δὲν τοὺς ἀρέσουν οἱ δικές μου...

Καὶ μὲ τὸ νοῦ του, ἔλεγε γιὰ τὴ νεὰ: «Τί ὀμορφο πλάσμα!».

— Ἀλήθεια, εἶπε ἐκεῖνη μὲ ματιὰ μελαγχολικὴ, σὰς μένουν ἀπουλήτα τέτοια ἔργα; Καὶ ὅμως εἶνε ἐκτάκτως ὠραία!...

Ἡ φωνὴ τῆς εἶχε τόση ἀδολὴ εἰλικρίνεια, ὥστε ὁ ζωγράφος, πού ἀναισθητοῦσε στὰ θέλητρα ὠν γυναικῶν, συνεκνήθη.

— Ζωγραφίζω, τῆς εἶπε μὲ ὕφος ἐγκάρδιο τώρα καὶ αὐτός, γιατί ἀγαπῶ τὴν τέχνη μου. Ἀλλὰ γιὰ νὰ κερδίζω τὸ φρομὶ μου, ἀναγκάζομαι ν' ἀναλαμβάνω ἐργασίες πού ἀποστρέφομαι. Ζωγραφίζε γιὰ μὸδες, γιὰ πινακίδες ἐμπορευμάτων...

— Καὶ αὐτὸ; εἶπε ἡ νεὰ δεικνόντας τὴν εἰκόνα, αὐτὸ; κανεῖς δὲν τὸ θέλει;

— Ὄχι πρὸς τὸ παρόν, εἶπεν ἀπεισιμόμενος ὁ ζωγράφος. Ἴσως μετὰ τὸν θάνατόν μου.

— Ἐξακολουθεῖτε τὴν ἐργασία σας, εἶπε ἐκεῖνη καθήμενὴ κοντὰ του, μὴ ἐμποδίζεσθε ἀπὸ μένα καὶ σὰς παρακαλῶ νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ μένω.

Αὐτὸς πρόθυμα τῆς τὸ ἐπέτρεψε καὶ ἐξηκολούθησε νὰ ζωγραφίζῃ.

Ἐτοὶ πολλὲς ἡμέρες στὴ σειρά, πῆγαινε ἐκεῖ νὰ τὸν βλέπῃ, πού ζωγράφιζε. Τώρα ἔγειναν σχεδὸν φίλοι, χωρὶς κἂν νὰ ξέση τ' ὄνομά τῆς. Κάποτε αὐτὴ τοῦ εἶδνε συμβουλές, πού ἐκεῖνος τῆς ἀπέρριπτε χωρὶς δυσἀρέσκεια.

— Βάλετε ἄσπρο ἐκεῖ, κύριε...

— Ὄχι ἄσπρο, τῆς ἀπαντοῦσε μὲ ἐπιείκεια. Τὸ φῶς δὲν εἶνε ποτέ ἄσπρο...

Τὸ ἔργο προχωροῦσε. Ἐνα πρῶτὸ ὁ ζωγράφος εἶπε στὴν τυχαία γνώριμό του:

— Ἀῦριο τελειῶνω.

— Ἄ! ὠραία. Καὶ ποῦ θὰ ἐκθέσετε τὴν εἰκόνα;

Τῆς εἶδωσε τὴν διεύθυνσι τοῦ εἰκονοπωλείου.

— Θὰ ἰδῆτε, κύριε. Θὰ τὴν ἀκριβοπολήσετε τὴν εἰκόνα σας... Πόσο θὰ ζητήσετε γι' αὐτὴ;

— Δύο χιλιάδες...

— Δύο χιλιάδες! Μὰ εἶνε λίγα! Πληρώνεσθε μόνο τὸν κόπο σας. Ἐγὼ, στὴ θέσι σας, θὰ ζητοῦσα δέκα χιλιάδες...

Ἐκεῖνος γέλασε μὲ τὴ καρδιά του καὶ τῆς ὑπεσχέθη ὅτι δὲν θὰ τὴν τιμολογήσῃ, ὀλιγότερο ἀπὸ πέντε χιλιάδες φράγκα.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα, ἡ ἐπισκέπτριά δὲν ἦλθε. Ὁ Φορλίνος ἦταν μελαγχολικός καὶ συλλογιζόταν τὴ νεὰ μὲ τὰ τόσο ὀμορφα μάτια.

— Μιὰ τέτοια ἤθελα γιὰ γυναίκα, συλλογιζόταν Ἄλλὰ ποῦ νὰ παντρευτοῦ, ἐγὼ, πού ὅλη μου ἡ περιουσία εἶνε μιὰ παλέττα μὲ λίγα χρώματα!...

Ἐπεδόθη πάλι στὴν ἐργασία του, ἀλλὰ συλλογιζόταν πάντα τὴν ἀγνωστὴ...

Ὅταν γυρίζοντας ὁ Φορλίνος, ἀνοίξε τὴν πόρτα τοῦ φτωχικοῦ του δωματίου, πολὺ παραξενεῦτηκε πού βρῆκε ἐμπρὸς τοῦ τὸν κ. Μανῶς, τὸν εἰκονοπώλη τοῦ.

— Τί συμβαίνει; τὸν ρώτησε.

— Κύριε Φορλίνο, τοῦ εἶπε ὁ ἔμπορος, ἡ εἰκόνα πού μοῦ δώσατε γῆδες νὰ τὴν πουλήσω γιὰ πέντε χιλιάδες, πουλήθηκε!

— Ἄ, μπὰ! ἔξερῶνεσε ὁ ζωγράφος μὲ δυσπιστία.

— Ναι, καὶ ἤθελα νὰ σὰς δώσω τὴν κάρτα τοῦ ἀγοραστοῦ σας, πού ἐπιθυμῶ νὰ σὰς γνωρίσω.

Ὁ Φορλίνος πῆρε τὴν κάρτα, ὑπεσχέθη στὸν ἔμπορο ὅτι θὰ πῆ, καὶ ὅταν ἔμεινε μόνος, διάβασε κατὰπληκτος: «Φρίλ Πιερόσον, διεθυντῆς τῆς Μεγάλῃς Καλλιτεχνικῆς Ἐπιθεωρήσεως».

Ἡ Μεγάλῃ Καλλιτεχνικῇ Ἐπιθεωρήσει! Τὸ περιοδικὸ πού δημοσιοποιεῖ τῆς καλλιτεχνικῆς δόξης! Ὅλος συγκλίνει, ὁ Φορλίνος πῆρε τὸ καπέλο του καὶ πῆγε ὀλοταχῶς. Ὅλιγες στιγμὲς ὑστερότερῳ, τὸν ὑπεδέχτο ὁ ἴδιος ὁ κ. Πιερόσον.

— Κύριε, τοῦ εἶπε, ἐπιτρέψατέ μου νὰ σὰς συγχαρῶ γιὰ τὸ ταλέντο σας, πού εἶνε σπάνιο. Θὰ σὰς λανσάρω. Ἐργασθεῖτε καὶ ἡ τύχη σας θὰ εἶνε λαμπρὰ. Εἶνε χροῖς μου ν' ἀναδείξω τὴν ἄξία σας... Ἄλλως τε δὲν ἀξιώθηκα κἂν νὰ σὰς ἀνακαλύψω ὁ ἴδιος. Ἡ κόρη μου... πού τῆς δίνω ἀνατροπὴ ὀλίγο ἀμερικάνικη, μοῦ ἀνεκοίνωσε τὸν θαυμασμό τῆς γιὰ κάποιον ζωγράφο, πού τὸν εἶδε νὰ ζωγραφίζῃ. Ἀὐτὸς ὁ ζωγράφος, εἶσατε σεις. Πίσω ἀπ' αὐτὸ τὸν ἔρωτά τῆς γιὰ τὴν τέχνη, μυστίσχηκα ὅτι κρυβέται σὸ στήθη τῆς, καὶ κάποιον ἄλλο σίσθημα γιὰ σὰς. Καὶ ἡ κόρη μου, μοῦ τὸ ἐξεμυστήρησθε καὶ ἡ ἴδια. Ἐξέτασα καὶ ἔμαθα γιὰ σὰς, ὅτι εἶσατε ἐνας νέος κατ' ὄλα ἐξαιρετός. Ἀφοῦ ἔχετε μέλλον εὐρῶ, λογίζομαι εὐτυχὴς νὰ σὰς εἶπω, ὅτι, ἂν συμμερίζεσθε τὸ αἶσθημα τῆς κόρης μου, ὁ πόθος σας θὰ ἐκπληρωθῇ... Καὶ τώρα σὰς ἀφίνω.

Ὁ κ. Πιερόσον ἔβγαине, ἀφίνοντας στὸ σαλόνι τὸν ζωγράφο ἐκστατικό.

Ἐξάρνα, ἡ πόρτα ἀνοίξε πάλι καὶ εἶδε νὰ μπαίνη, κόκκινη καὶ μὲ μάτια πού ἔλαμπαν ἀπὸ χαρὰ, ἡ περιπατήτρια.

— Σεις, δεσποινίς; ἔξερῶνεσε. Καὶ ἔφατε τὰ δύο χέρια τῆς νεάς.

— Ναι, εἶπε ἐκεῖνη μὲ μάτια χαμηλωμένα, μ' ἀρέσατε πολὺ, ἤξερα πὼς δὲν θὰ τολμοῦσατε νὰ μοῦ τὸ πῆτε...

Ὁ Φορλίνος τὴν κῆταξε τρυφερὰ. Τὰ μάτια τους συνηντηθήσαν. Καὶ ἐκεῖνη ἐξηκολούθησε ἀκόμη αὐτὸ σιγανὰ:

— Τότε τὰ εἶπα ὄλα τοῦ πατέρα μου...

Ὁ ζωγράφος ἀπέθετε ἕνα φιλὶ στὰ τριανταφυλλένια χράτυλα πού κρατοῦσε καὶ ἐπιθύρησε:

— Καὶ μὲ κάνετε τὸν εὐτυχέστερο τῶν ἀνθρώπων!...

Καὶ ἐκεῖνη χαρῶντὶ τόμα, κυττώντας τὸν στὰ μάτια:

— Καλὰ σὰς το εἶπα, ἐξηκολούθησε μὲ πανοῦργο χαμόγελο, ὅτι ἡ εἰκόνα σας θὰ σὰς ἔφερε τύχη...

ΠΩΛ ΕΜΜΑΝΟΥΕΛ

ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ εἰς καλὴν τιμὴν βιβλία καὶ ὀλόκληροι βιβλιοθήκαι. Πληροφορίαι εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «Μπουκέτου», Λέκκα 7.

